

Academic Administration of Education Institution Administrators in Pattani Primary Educational Service Area Office 3

Mareeyam Yeewungkong¹ and Chaowanee Kaewmano²

¹Master of Education Degree in Educational Administration, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University, Thailand

²Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University, Thailand

¹E-mail: maree1028@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-7511-8809>

²E-mail: chaowanee@hu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-3273-8031>

Received 01/02/2025

Revised 17/02/2025

Accepted 20/03/2025

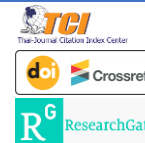
Abstract

Background and Aims: The national strategy is a goal of sustainable national development by the principle of good governance in education system development and keeping up with the changes in the dynamic world and changing context (Relevance). Therefore, the education system must have quality standards and keep up with the changes in the 21st-century world. The objectives of this research are 1) to study the academic administration of school administrators under the Pattani Primary Educational Service Area Office 3, and 2) to compare the academic administration of school administrators under the Pattani Primary Educational Service Area Office 3 classified by gender, work experience, and school size. Are there any differences or not? 3) Study suggestions and guidelines for developing the academic administration of school administrators under the Pattani Primary Educational Service Area Office 3.

Methodology: This research is a quantitative research method. Data were collected by using questionnaires. The results of the data analysis were presented by using descriptive statistics. The sample group used in this research was teachers working in educational institutions under the Pattani Primary Educational Service Area Office 3, Academic Year 2024. The sample size was determined using G * Power 3.1.9.2 (Faul, 2022). The sample group was 134 people. The research tool was a questionnaire with a Cronbach's alpha coefficient of .943 (Cronbach, 1970). The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

Results: 1) **The** Academic administration of school administrators under the Pattani Primary Educational Service Area Office 3 was at a high level overall. When considering each aspect, it was found that the development of media, innovation, and technology for education had the highest mean value at a high level, followed by the development of internal quality assurance systems in the school, followed by the development of internal quality assurance systems in the school, at a high level, the development of learning processes, at a high level, and the development of school curriculum, at a high level, respectively. 2) The results of the comparison

of academic administration of school administrators classified by gender showed that there was no difference overall. When considering each aspect, it was found that the opinions between males and females on the development of media, innovation, and technology for education were significantly different at a statistical level of .05. 3) The results of comparing the academic administration of school administrators classified by overall work experience and each aspect were significantly different at a statistical level of 0.01. 4) The results of comparing the academic administration of school administrators classified by school size found that the academic administration of school administrators was not different overall.

Conclusion: From the research study on the academic administration of school administrators under the Pattani Primary Educational Service Area Office 3, it was found that the level of administration of school administrators was based on the opinions of teachers who work in the Pattani Primary Educational Service Area Office 3. The results of the research can be used as information for planning, improving, correcting, and developing the academic administration of other schools under the Office with similar contexts.

Keywords: Academic Administration; Educational Institution Administrators; Administrative Development

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

มารีย์หยาม ยีหวังกอง¹ และเขาวนิน แก้วมโน²

¹ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

²คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลในการพัฒนาระบบการศึกษา และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ดังนั้นระบบการศึกษาจะต้องมีคุณภาพและมาตรฐานและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาแตกต่างกันหรือไม่ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ปีการศึกษา 2567 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ G*Power 3.1.9.2 (Faul, 2022) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 134 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .943 (Cronbach, 1970) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัย: 1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รองลงมาการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความคิดเห็นระหว่างเพศชายและเพศหญิง การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; ผู้บริหารสถานศึกษา; ระบบประกันคุณภาพภายใน

บทนำ

การบริหารการศึกษาคืองานที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหาร การศึกษา และผู้บริหารต้องปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสถานศึกษาที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอน ต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ รู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานนั้น บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จ และ สอดคล้องกับแนวทาง การปฏิรูปการศึกษานั้น ปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ในโรงเรียน คือ ระบบการ บริหาร จัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วม ซึ่งตรงตามมาตรา 22 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการ การศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมี บทบาทสำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้นำหลัก ซึ่งมีภาระหน้าที่ที่สำคัญ คือ เป็นผู้บริหารทางการศึกษา มีความรับผิดชอบ ในการบริหารงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษาโดยตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน โดยเป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ ทำงาน ร่วมกันจนสามารถทำให้นักเรียนใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาเพราะมีอำนาจในการตัดสินใจ รวมทั้งการ กำหนดนโยบายต่างๆ ของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีคุณลักษณะทั้งทางด้าน คุณวุฒิและคุณธรรม จริยธรรม เพื่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา (ธีระ รุญเจริญ 2550) กล่าวว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น บุคลากรหลักที่สำคัญของสถานศึกษาและ เป็นผู้นำวิชาชีพที่ จะต้องมีความรู้ ความสามารถ และ คุณธรรม จริยธรรม ตลอดทั้ง จรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี จึง จะนำไปสู่การจัดการและการบริหารสถานศึกษาที่ดี มี ประสิทธิภาพผลและ ประสิทธิภาพ”

งานวิชาการ ถือว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา ความทันสมัยในงานวิชาการของสถานศึกษาทุก ระดับทุกประเภทจะได้รับการยอมรับได้ ก็ต่อเมื่อบุคคลในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาได้มีความตระหนัก ตรงกันว่างานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากงานวิชาการมีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรม การศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการให้ ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษาการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานงานความ ร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการบริหารงานวิชาการจะให้สัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหาร

สถานศึกษาที่มีปัญญาเทียบแหลม เป็นผู้ประสานชุมชนที่ดี เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่เชี่ยวชาญเข้มแข็งและเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล (รุ่ง แก้วแดง, 2550) และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการมากขึ้นเพียงใด จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานและบุคลากรในสถานศึกษาให้เกิดความพร้อมอย่างทั่วถึงก่อน อันจะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ (อำภา บุญช่วย, 2553)

ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลในการที่จะพัฒนาระบบการศึกษาที่สนองตอบ และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ระบบการศึกษาจะต้องมีคุณภาพและมาตรฐานสนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ศตวรรษที่ 21 สามารถพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะในการทำงานของกำลังคนในประเทศ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน สังคมและประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ด้วยการศึกษาก่อสร้าง ความมั่นคงในชีวิตของประชาชนสังคมและประเทศชาติ ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ได้ดำเนินการเพื่อพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 – 2565 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 4 สาระวิชา ซึ่งค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีผลคะแนนลดลงในปีการศึกษา 2564 และ 2565 การแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน O-NET ให้สูงขึ้น สิ่งที่ควรตระหนักและควรทบทวนเป็นอันดับแรก คือ การใช้หลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามตาราง การวิเคราะห์หลักสูตร อย่างเหมาะสม ถูกต้อง ครบถ้วนโดยเฉพาะในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ต้องให้ความสำคัญกับภาษาไทยและคณิตศาสตร์ให้มากกว่าปกติ เพราะใช้เป็นเครื่องมือ ในการเรียนกลุ่มสาระอื่นๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3, 2567)

จากแนวคิดที่กล่าวมานี้ทำให้เห็นว่า ความสำเร็จของหน่วยงาน หรือผู้บริหารสถานศึกษามี ส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ รวมถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้ เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารให้บริหารงานด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้บริหารและพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาตลอดถึงการใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษานำ ไปพัฒนาตนเองด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริหารเพื่อให้เกิดผลดีในการจัดการศึกษาให้ถูกต้องตามกรอบการปฏิรูปการศึกษาให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพและเต็มความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันหรือไม่

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

สัมมา รณิธย์ (2560) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ ที่มีความร่วมมือของผู้บริหารและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมและการจัดการเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของสถานศึกษา

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหลายฝ่ายร่วมมือกันดำเนินการจัดกิจกรรมโดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและมี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษามากที่สุด

แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา

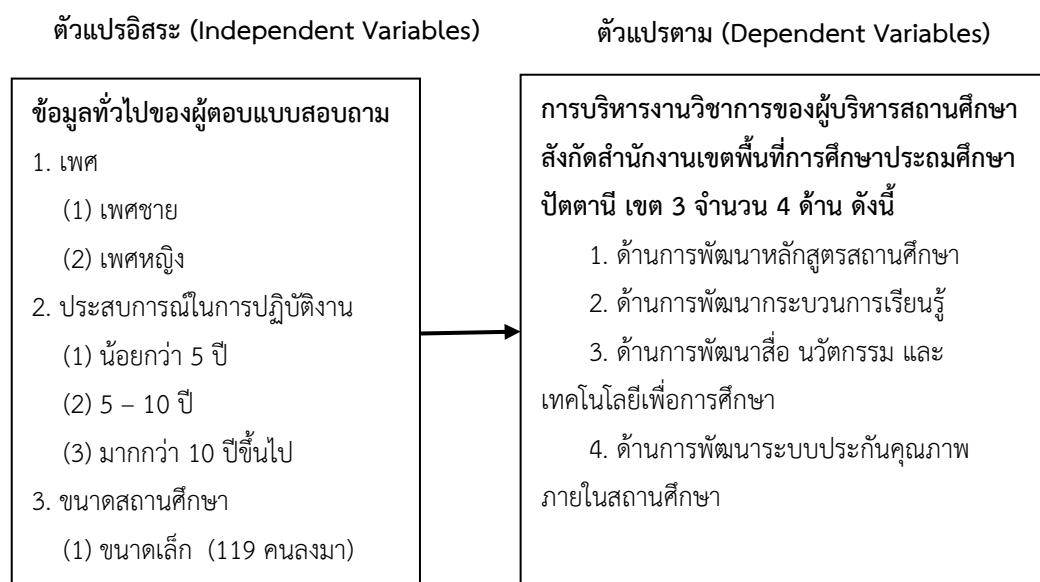
ยุพา พรหมแย้ม (2562) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา และงานอื่นๆ ที่ส่งเสริม สนับสนุนให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

โรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ (2563) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของการบริหารโรงเรียนตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและ มีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผลรวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงาน หรือการดำเนินงานทุกชนิดในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด โรงเรียนในฐานะเป็นหน่วย

ปฏิบัติการมีหน้าที่และภารกิจโดยตรงในการจัดการศึกษา มีหน้าที่ในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณค่า และมีศักดิ์ศรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งหมด 1,018 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. (2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง วิทยากรอิสลาม/ครูที่เลี้ยง ในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power 3.1.9.2 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 128 คน ผู้วิจัยจึงปรับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับจากการคำนวณด้วยโปรแกรม G*Power ให้เป็น 134 คน เพื่อให้สามารถทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างในตัวแทนหน่วยแ่งและแห่งให้มีขนาดเท่าๆ กัน (ใช้การสุ่มแบบเจาะจงหน่วยละ 2 ตัวอย่าง) เพื่อป้องกันความแปรปรวนที่จะเกิดขึ้นจากความแตกต่างของจำนวนกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีขนาดแตกต่างกัน (Creswell, 2013; Hair and et al, 2016) จากนั้นผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามหน่วยตัวอย่างแต่ละแห่งจนครบตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ 134 คน จากหน่วยตัวอย่าง 67 แห่ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Quertionnaire) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวคิดจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ได้แก่ จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ในด้านการบริหารวิชาการ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1967) ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นสอบถาม 4 ด้าน ตามองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผ่านลิงค์ Google forms ผ่าน My Office ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถามจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา โดยวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้มาเทียบกับเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ซึ่งแบ่งค่าช่วงคะแนนเป็นช่วง ๆ โดยมีความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

4.51-5.00 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบที (t-test) แบบเป็นอิสระต่อกัน (Independent)

3.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปเป็นประเด็นตามองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ จากนั้นนำเสนอเป็นความเรียงเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 เป็นรายด้าน

(n=134)

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.193	.202	มาก
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.194	.220	มาก
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.230	.230	มาก
4. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.214	.212	มาก
รวม	4.208	.132	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.208, S.D. = .132) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.230, S.D. = .230) รองลงมาการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.214, S.D. = .212) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.194, S.D. = .220) และ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.193, S.D. = .202) ตามลำดับ

2. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ ได้แก่ เพศ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามเพศ

(n=134)

การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศชาย n = 63		เพศหญิง n = 71		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.186	.177	4.199	.223	-.386	.700
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.167	.204	4.217	.027	1.320	.189
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.280	.227	4.186	.239	2.335	.021*
4. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	4.190	.197	4.235	.223	1.221	.224
รวม	4.206	.1128	4.209	.1478	.154	.878

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยรวมไม่แตกต่างกัน เพศชาย ($\bar{x} = 4.206$) และเพศหญิง ($\bar{x} = 4.209$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความคิดเห็นระหว่างเพศชาย ($\bar{x} = 4.280$) และเพศหญิง ($\bar{x} = 4.186$) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ข้อเสนอแนะการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

3.1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมวางแผน และแต่งตั้งคณะทำงาน ได้แก่ คณะกรรมการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา และคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันทำการวิเคราะห์สภาพสถานศึกษา SWOT Analysis เพื่อ ค้นหา จุดแข็ง จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานที่แท้จริง วิเคราะห์ศักยภาพของสถานศึกษา ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ อุปกรณ์ และสื่อต่างๆ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ การวิเคราะห์หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กับหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่ว่าสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมหรือไม่ ควรเพิ่มเติมหรือปรับลดสาระเนื้อหาสาระรายวิชาใด พร้อม กำหนดแนวทางการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดขอบข่ายและหน้าที่ของคณะกรรมการเพื่อกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละรายวิชา และแต่ละระดับชั้นให้ ชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา และศิลปวัฒนธรรม ของท้องถิ่น จัดทำคำอธิบายรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยผ่าน ความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำ ผลิตภัณฑ์การเรียนการสอนด้วยการระบุโครงการ เกี่ยวกับการจัดทำ ผลิตภัณฑ์ และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอนไว้ให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้มี สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยในรูปแบบที่หลากหลาย ตามเนื้อหาสาระ มีวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อ มีสัญญาณ อินเทอร์เน็ตพร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงตามศักยภาพของสถานศึกษา ติดตามดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของ

ครูผู้สอน ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ได้แก่ สื่อในรูปแบบเกม รูปแบบแอนิเมชันภาพเคลื่อนไหวต่างๆ เป็นต้น ทั้งที่เป็นสื่อเทคโนโลยีและสื่อแบบชิ้นงานตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระที่ทำการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง หรือสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอน ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านส่งเสริมผลต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟนในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ขยายผลต่อยอดให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอผลงานโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอ เหมาะสม ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน พัฒนาห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและส่งเสริมการใช้อย่างต่อเนื่อง สร้างกำลังใจให้แก่ครูผู้สอนและผู้เรียนที่ใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน

3.3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุมวางแผน ทำการวิเคราะห์ความจำเป็นและทำโครงการเพื่อใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารวิชาการของผู้บริหารจัดอบรมให้ความรู้ในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนทุกคนในสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหาจากการวิเคราะห์เนื้อหาสาระจากหลักสูตรสถานศึกษาและจากการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนรายบุคคลเลือกวิธีการใช้และผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน พร้อมทั้งติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยกับสังคมในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต สนับสนุนการค้นคว้าออนไลน์ จัดหาคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงติดตั้งในห้องเรียนตามศักยภาพของสถานศึกษา ใช้ระบบเครือข่าย อุปกรณ์ และศูนย์การเรียนรู้พื้นฐาน ชุดมัลติมีเดีย และศูนย์การเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ จัดหาและส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาและสร้างโอกาสในการเข้าถึงเว็บไซต์เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน มีเครือข่ายในการดูแลบำรุงรักษา มีระบบบริหารสารสนเทศที่เชื่อมโยงฐานข้อมูล ประมวลผลและรายงานผลการดำเนินงานทั้งระบบ และจัดหางบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติม

3.4 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แต่งตั้งคณะดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ โดยมีโครงสร้างและระบบการดำเนินงานที่ชัดเจน ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัด กำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ มาตรฐานเขตพื้นที่ และความต้องการของชุมชน ประชุมบุคลากรเพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา วางแผน และดำเนินการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) เพื่อหาจุดแข็งหรือจุดเด่น คือ การดำเนินงานภายในสถานศึกษาที่บรรลุวัตถุประสงค์ จุดที่ควรพัฒนา คือ การดำเนินงานภายในสถานศึกษาที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ วิเคราะห์ปัจจัยหรือสภาพแวดล้อมภายนอก เมื่อได้ข้อสรุปผลการวิเคราะห์แล้วนำมาจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่เกิดจากการมีส่วนร่วมและการยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง เป็นไปตามความต้องการของชุมชน และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดระบบการวางแผน การดำเนินงาน การกำกับติดตาม การประเมินผลการดำเนินงานที่เน้นการปรับปรุงพัฒนาอย่างสมดุรรอบด้าน พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างเข้มแข็ง และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการของการของสถานศึกษา ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก จัดทำรายงานผลการประเมินให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ และนำผลการประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไปปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพต่อไป

อภิปรายผล

การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการมาก เพราะเป็นหัวใจในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้มีกระบวนการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกประเภท ให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดให้มีระบบการควบคุมคุณภาพในด้านการจัดการเรียนรู้และกระบวนการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญ มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารมีการจัดผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพา พรหมแย้ม (2562) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปในทิศทางเดียวกับ พชัญพิชา จันทา (2563) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรับผิดชอบต่องานวิชาการเป็นลำดับแรก ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และติดตามการทำงานของครูผู้สอนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เนื่องจากการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้เรียน ตั้งแต่ผู้เรียนสมัครเข้าเรียนจนจบการศึกษาทั้งกระบวนการเรียนการสอนและเอกสารหลักฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับปารีชาติ สุนทร (2560) ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงมาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ และรายละเอียดต่างๆ ทำให้สถานศึกษาต้องจัดทำปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นมาใหม่อิงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นปัจจุบัน พิจารณาคำอธิบายรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ว่าควรเพิ่มเติมหรือปรับลดสาระเนื้อหา หรือรายวิชาใด ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมกำหนดแนวทางการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัย ศิริพิน (2558) ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม (นครราษฎร์ ประสิทธิ์) พบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจสังคม และจัดให้มีวิชาการครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง (2560) ทำการศึกษาเรื่องการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 2 พบว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารดำเนินการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับพรหมมน พินทุสมิต (2560) ทำการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี พบว่า การพัฒนาหลักสูตรของ

สถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะสถานศึกษาได้มีการนำหลักสูตรสถานศึกษามากำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละรายวิชาแต่ละระดับชั้นให้ชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา จัดทำคำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง นักเรียนในชุมชนและท้องถิ่น มีกระบวนการการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริงตามศักยภาพของผู้เรียนและสถานศึกษา นอกจากนี้สถานศึกษายังพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมควบคู่กับความรู้ด้านวิชาการ สามารถปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับหทัย ศิริพิน (2558) ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม (นครราษฎร์ประสิทธิ์) พบว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนมีการศึกษาค้นคว้ารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้า และมีการปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พรพรหม พินทุสมิต (2560) ทำการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี พบว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของผู้เรียนเป็นหลัก มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการฝึกฝนและพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี และมีการส่งเสริมการสอนซ่อมเสริมผู้เรียนเพื่อพัฒนาการที่ดีขึ้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของเกตกนก สวยคำข้าว (2562) ทำการศึกษาการบริหารวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาจัดหางบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมเพื่อให้ครูผู้สอนได้ใช้ในการผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม ประกอบการเรียนการสอนตรงตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนรายบุคคลเพื่อเลือกวิธีการใช้และผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยกับสังคมในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต สนับสนุนการค้นคว้าออนไลน์ จัดหาคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงติดตั้งในห้องเรียนตามศักยภาพของสถานศึกษา ใช้ระบบเครือข่าย อุปกรณ์ และศูนย์การเรียนรู้พื้นฐาน ชุดมัลติมีเดียและศูนย์การเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ จัดหาและส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาและสร้างโอกาสในการเข้าถึงเว็บไซต์เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน มีเครือข่ายในการบำรุงรักษา และมีการประเมินการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พรพรหม พินทุสมิต (2560) ทำการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการจัดหา จัดทำ ปรับปรุงสิ่งที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการอำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนและผู้เรียน มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ จากสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้อย่างกว้าง และต่อเนื่องและมีการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาครูเพื่อผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยมีการ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ โดยมีโครงสร้างและระบบการดำเนินงานที่ชัดเจน ศึกษา มาตรฐาน ตัวชี้วัด กำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ มาตรฐานเขตพื้นที่ และ ความ ต้องการของชุมชน ประชุมบุคลากรเพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา มีการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด และประเมินคุณภาพของผลการ ปฏิบัติและสรุปรายงานประจำปี (SAR) โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อ หน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหทัย ศิริพิน (2558) ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหาร วิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม (นครราษฎร์ประสิทธิ์) พบว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง สนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วน ร่วมในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อรับรองการประเมินคุณภาพภายนอก มี การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) สรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน และสอดคล้องกับ พรชมน พินทุ สมิต (2560) ทำการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัด ปทุมธานี พบว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ ในระดับมาก โดยสถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการส่งเสริมสนับสนุน และกำกับ ดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด มีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จตาม เป้าหมายที่กำหนด เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า สถานศึกษาจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม โดยผ่านความ เห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำการแต่งตั้งคณะกรรมการใน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อทำการวิเคราะห์สภาพสถานศึกษา SWOT Analysis และวิเคราะห์หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กับหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยการกำหนด โครงสร้างหลักสูตรแต่ละรายวิชาและแต่ละระดับให้ชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา จัดทำคำอธิบายรายวิชาและหน่วยงานการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ ความ ต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในชุมชนและท้องถิ่น พร้อมกำหนดแนวทางการประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จากผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษามีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ ทันสมัย มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ดังนั้น จึงควรระบุโครงการที่เกี่ยวข้อง กับการจัดหา ผลิต และพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนไว้ให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้ครูผู้สอน มีวัสดุ อุปกรณ์เพื่อสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีความทันสมัยด้วยรูปแบบที่หลากหลาย สามารถพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างยืดหยุ่นตามความสนใจ และความถนัด ตรงตามวัตถุประสงค์และเนื้อหา สาระ และได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงหรือสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน

3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษามีการปรับปรุงการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนั้น จึงควรมีการปรับปรุงเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต สนับสนุนการค้นคว้าออนไลน์ ใช้ระบบเครือข่าย อุปกรณ์ และศูนย์การเรียนรู้พื้นฐานชุดมัลติมีเดีย และศูนย์การเรียนรู้ จัดทำและส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาประจำปีสู่การปฏิบัติด้วยจรรยาบรรณพัฒนาคุณภาพของเดิมมี ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา ทำการวิเคราะห์สภาพของสถานศึกษา (SWOT Analysis) ร่วมกัน เพื่อหาจุดแข็งหรือจุดเด่น คือ การดำเนินงานภายในสถานศึกษาที่บรรลุวัตถุประสงค์ จุดที่ควรพัฒนา คือ การดำเนินงานภายในสถานศึกษาที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ วิเคราะห์ปัจจัย หรือสภาพแวดล้อมภายนอก เมื่อได้ข้อสรุปผลการวิเคราะห์แล้ว นำมาจัดทำแผนกลยุทธ์พัฒนาสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่เกิดจากการมีส่วนร่วมและการยอมรับของผู้เกี่ยวข้องและเป็นไปตามความต้องการของชุมชน และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดระบบการวางแผน การดำเนินงาน การกำกับติดตาม และการประเมินผลการดำเนินงานที่เน้นการปรับปรุงพัฒนาอย่างสมดุล รอบด้าน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- เกตกนก สวยคำข้าว และวรกาญจน์ สุขสดเขียว (2561). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(1), 539–553. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EdAd/article/view/213645>
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). *การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แอล.ที.เพรส.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปาริชาติ สุนทร. (2560) *การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 . มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์; กรุงเทพฯ.*
- พรชมน พินทุสมิต. (2560). *การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พัชญ์พิชชา จันทา. (2563). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- มูนา จารง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทศนะของครูผู้สอนเครือข่ายตลิ่งชัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. ค้นคว้าอิสระครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาบริหาร การศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ยุพา พรหมแย้ม. (2562). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทองสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รุ่ง แก้วแดง. (2550). *ประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- โรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ. (2563). *การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ความร่วมมือขององค์กรภาครัฐและ เอกชน*. โรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ : สงขลา.
- สัมมา ธนินธย์. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. (2567). *รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 : ปัตตานี
- สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- หทัย ศิริพิน. (2558). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระท่อมลุ่ม (นครราชสีมาประสิทธิ์)*. ค้นคว้าปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อำภา บุญช่วย. (2553). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological test (5th ed.)*. New York: Harper Collins.
- Faul, F. (2022). *G*Power version 3.1.9.2*. Retrieved from: <https://www.poycho.uni-duesseldorf.de/abteilungen/>
- Hair Jr., J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C., & Sarstedt, M. (2016). *A Primer on Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM)*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Likert, R. (1967). *The Human Organization: Its Management and Value*. New York: McGraw-Hill Book.